

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

2. De matrimonio sacramenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

dispensationem absoluuntur à votis continentiae si-
 ne vlla noua pactione matrimonio vti possunt:
 Nam obligatio matrimonii permansit radicaliter
 ne quoad actum primum, licet per accidens im-
 editum fuerit quoad actum secundum.

C A P. I I.

De Matrimonio, quatenus est sacramentum.

Matrimonium in lege noua inter fideles est sa-
 cramentum à Christo institutum, in lege
 noua; nam licet in veteri fuerit figura, & sacrum
 magnum efficax ex opere operato sanctificantem
 gratiam conferens sicut in noua lege. Nam *gratia*
veritas per Iesum Christum facta est, Iohannis 1.
 Porro dixi inter fideles, nam qui fidem in baptismo
 professi non sunt, nullis sacramenti capaces sunt,
 unde sequitur, si baptizatus cum Catechumena
 dispensatione Papæ matrimonium contrahat,
 contra parte sacramentum fore, cum enim Con-
 tactus matrimonij inter virum & uxorem vnicus
 est, & sacramentum vnicum significans vnā
 coniunctionem Christi cum Ecclesia, sequitur,
 utramque personam sacramenti capace[m] esse o-
 portere; quemadmodum ex vtraque persona ad
 contrahendum habilis esse debet. Nunc probatur
 assertio primò ex Apost. ad Ephes. *Sacramen-*
tum hoc magnum est, ego autem dico in Christo & Ecclesia.
 Quare paulo ante dixerat: *Viri diligite uxores vestras*
sicut & Christus dilexit Ecclesiam & se ipsum tradidit
pro ea vt illam sanctificaret. Cum igitur Deus insti-
 tuerit

Gggg 3

tuerit, vt per matrimonium propter mutuam coniugum dilectionem significaretur spiritualis unio, atque dilectio, quae est inter Christum, & Ecclesiam, conuenienter sequitur, eum etiam instituisse, vt matrimonium contrahentibus spiritualis gratia conferretur, sine qua recta & debita animorum coniunctio consistere nequit. Probatum secundò. Nam Christus Math. 5. & 19. matrimonium ad primam originem reuocans vnus cum vna perpetuum & indissolubile corporum atque animorum vinculum praecipit: esset autem hoc iugum in noua lege persistendi cum coniuge etiam sterili, morbida, valde graue, nisi idem Christus Dominus gratiae promissionem annexisset ad onera matrimonij sustinenda mutuum amorem fouendum, concupiscentiae fomitem extinguendum liberis in cultum Dei educandis &c. Tertio probatur ex Apost: qui 1. Cor: 7 promittit in certo casu dissolutionem matrimonij fidelis cum infideli, sed fidelibus ita loquitur. *Is, qui matrimonio iuncti sunt, praecipio non ego, sed Dominus uxorem a viro non discedere (sine iusta causa) quod si discesserit (ex quacunque causa) manere in nuptam aut viro suo reconciliari.* Huius verò discriminis non alia ratio affertur potest, nisi quod matrimonium fidelium, ratione sacramenti maiorem ex Christi institutione firmitatem obtinet. Denique probatur ex testimonio f. f. Patrum Ambrosij, Augustini, Cyrilli.

2. Ipsi coniuges sunt huius sacramenti ministri, & non sacerdotes, probatur. Ministri cuiusque sacramenti dicitur is, qui verborum formam profert, quibus

mutuam cō-
 ritualis unio,
 & Eccle-
 m instituit
 ritualis gra-
 dita animo-
 robatu se-
 matrimoniu
 s cum vna
 atq; ani-
 em hoc iu-
 iuge etiam
 in Christus
 exiisset ad
 amore
 xtinguen-
 ec, Tertiò
 tit in cer-
 is cum in-
 i matrimo-
 is vxorem à
 cesserit (ex
 uo reconci-
 cio affertur
 a, ratione
 tione fit
 ex testi-
 ni, Cy-

quibus sacramentum perficitur, verba autem qui-
 bus matrimonij solemnitate perficitur coniu-
 ges proferunt siue per se, siue per nuncium, episto-
 lam, ergo. Confirmatur: Nam ante Concil: Trid:
 id matrimonium non requirebatur sacerdos, er-
 go Sacerdos non est minister.

NB. Ratio sacramenti adeo annexa est matri-
 monio, vt ab eo separari non possit, quare qui-
 que ex baptizatis matrimonium contrahere
 solunt, etiam virtualiter sacramentum accipere
 intendunt. Contrà verò si nollent absolute lo-
 quendo sacramentum recipere, consequens esset,
 neque matrimonium contrahere intenderent:
 quoque contractus irritus esset. Dico si absolute
 nollent propter hæreticos, qui nolunt sacramen-
 tum suscipere, ex hypothesi verò inspeculatiue,
 etiam falsò existimant non esse sacramentum, inte-
 ram tamen volentes matrimonium contrahere si-
 cuti fideles solent, & in Ecclesia Christi consue-
 tum est.

Materia sacramenti matrimonij sunt corpora
 coniugum inuicem tradenda, forma verò sunt
 verba contrahentium coniugum: probatur cuius-
 que contractus materia dicitur ea res quæ in com-
 munitationem venit, siue de qua contractus insti-
 tuitur: atq; matrimonij contractus est de corpori-
 bus viri ac feminae inter se tradendis: Ergò hæc
 materia contractus matrimonij.

Matrimonium non tantum est sacramentum
 sed etiam cum factum manet quemad-
 modum s. Eucharistia. Nam sicut peracta verbo
 consecratione circa materiam panis, ipsæ spe-
 cies manent externum sympolum sacrum internæ

spiritualis refectionis ; ideoque pars sacramenti materialis: sic etiam peracta verborum conuentione circa corpora coniugum ipsi coniuges inter se in perpetuum copulati manent externum spirituale symbolum perpetuae coniunctionis Christi cum Ecclesia.

NB. Corpora coniugum sunt pars sacramenti, non quatenus est in fieri, sed quatenus est in facto esse. Nec dicimus, corpora coniugum esse partem contractus matrimonij.

Præterea coniuges sunt ministri sacramenti, quatenus verbis expressis inter se dant corporum potestatem, suscipientes verò quatenus corporum potestatem inter se accipiunt, materia denique sunt eorundem coniugum corpora inter se tradenda; cum enim sacramentum matrimonij in contractu naturali fundatum sit, mirum non est, multa peculiaria habere, quæ in aliis sacramentis simili modo non reperiuntur.

§ Mutus & sardus à natiuitate si rationis compos sit à matrimonij sacramento prohiberi non potest, signis declarare valet. Quod si simul etiam cæcus sit, matrimonium contrahere non potest, nisi antequam cæcus factus esset, nouerit, quid esset matrimonium.

Fatui seu perpetuò amentes admittendi non sunt, nisi lucida interualla rationis habeant. Quæuis etiam tunc à matrimonio contrahendo arcendi erunt, si periculum sit, ne furoris tempore prolem conceptam vel matrem enecent.